

Lausunto

20.08.2021

Asia: VN/9573/2021

Lausuntopyyntö ehdotuksesta eräiksi valtioneuvoston sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksiksi liittyen perusopetuksen jälkeisten koulutusten haku- ja valintaperusteisiin

Lausunnonantajan lausunto (yhteishakuasetus)

Alla olevaan tekstikenttään voitte kirjoittaa lausuntonne koskien ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää esitystä yhteishakuasetuksen uudistamisesta tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana.

EK kuitenkin katsoo, että asetusten voimaantuloa olisi syytä lykätä vuodella, jotta koulutuksen järjestäjät ehtisivät huomioida muuttuvat säädökset hyvissä ajoin. Kevään yhteishaun suunnittelu on jo monissa oppilaitoksissa käynnissä. Näin ollen olisi tarkoituksenmukaista, että esitys ei vaikuttaisi vielä kevään 2022 yhteishakuun.

Lausunnonantajan lausunto (ammattillisen koulutuksen valintaperusteasetus)

Alla olevaan tekstikenttään voitte kirjoittaa lausuntonne koskien ehdotusta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (699/2017) muuttamisesta

EK kannattaa ehdotusta uusien nivelvaiheen koulutusten ottamisesta mukaan valintaperusteisiin.

EK suhtautuu varauksellisesti ehdotukseen työkokemuspisteistä luopumisesta ammatillisten perustutkintojen yhteishaussa. Esityksen perusteluissa todetaan, että työkokemusta omaavat voisivat hakeutua yhteishaun sijaan jatkuvan haun kautta. EK:n näkemyksen mukaan olisi kuitenkin tärkeää, että kaikki peruskoulun päättäneet saisivat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedon

tulevasta opiskelupaikasta. Käytännössä työkokemuspisteistä luopuminen johtaisi tilanteeseen, jossa kilpailulle alalle hakeutuva nuori voisi jäädä ilman opiskelupaikkaa yhteishaussa, mutta päästää suorittamaan samaa perustutkintoa jatkuvan haun kautta työkokemuspisteiden avulla. Tämä silloin, mikäli nivelvaiheen ohjauksessa osataan tästä mahdollisuudesta kertoa. Tämä ei ole missään tapauksessa tarkoituksenmukaista, eikä myöskään yhdenvertaista. EK toivoo, että työkokemuspisteitä voitaisiin jatkossakin käyttää ammatillisten perustutkintojen yhteishaun opiskelijavalinnoissa.

EK kannattaa lukion oppimäärän suorittaneiden siirtämistä yhteishausta jatkuvaan hakuun.

EK kannattaa koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuvaan valintaan ehdotettuja muutoksia.

Lausunnonantajan lausunto (lukiokoulutuksen valintaperusteasetus)

Alla olevaan tekstikenttään voitte kirjoittaa lausuntonne koskien ehdotusta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi opiskelijaksi ottamisen perusteista lukiokoulutuksessa

EK suhtautuu osin varauksellisesti asetusluonnoksen ehdotukseen alimman hyväksytyt keskiarvorajan asettamisesta. Ehdotus asettaisi lukiot ja ammatilliset oppilaitokset keskenään eriarvoiseen asemaan, sillä vastaavaa pykälää ei olla sisällyttämässä ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijaksi ottamista koskevaan asetukseen. Yhtä lailla ammatillisessa peruskoulutuksessa voitaisiin katsoa tietty peruskoulun keskiarvoraja (tai muu peruste, esim minimipisteraja valintakokeessa) opinnoissa suoriutumisen valmiuksien varmistamiseksi. Ehdotuksen voi nähdä olevan räikeässä ristiriidassa oppivelvollisuusudistuksen tavoitteen toisen asteen tutkinnosta koko ikäluokalle kanssa, sillä se mahdollistaa lukiopolun sulkemisen heikommin peruskoulussa menestyneiltä. Peruskoulun päättävät nuoret ovat herkässä iässä, ja peruskoulussa hukassa ollut opiskelumotivaatio voi löytyä myös lukiossa. Ennen oppivelvollisuusudistusta yleisesti käytössä olleen käytännön vakinaistamiselle ei muuttuneessa tilanteessa ole kestäviä perusteita. EK pitää tärkeänä, että lukiota ja ammatillista koulutusta kohdellaan näiltä osin yhdenvertaisesti. Mikäli lukioille annetaan mahdollisuus määritellä alin hyväksytyt keskiarvoraja, niin vastaava sääntely pitäisi mahdollistaa myös ammatilliselle koulutukselle. EK pitää toivottavana, että tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta tulee ensisijainen vaihtoehto perusosaamisen vahvistamiseen peruskoulun suorittaneille oppivelvollisille, josta jatketaan paremmilla valmiuksilla lukioon tai ammatilliseen perustutkintokoulutukseen.

Vieltojärvi Mikko

